2 950-2-52
17-10-43
#1153
1950-2-11

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 627 PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 15, 1943, TORONTO, ONTARIO. METAI XII

RAUDONOJI ARMIJA JAU UŽ DNIEPRO IR GRUMOJA VISAM VOKIEČIŲ FRONTUI

VOKIEČIAM PAVOJUS VISOJ DNIEPRO ALKŪNĖJ IR KRYME

MASKVA. — Raudonoji Armija tvirtai įsitvirtino vakariniame Dniepro šone net trijose vietose, virš Kijevo, apačioj Kijevo ir ties Kremenčugu. Apačioj Kijevo ji ant tiek nustūmė vokiečius nuo Dniepro, kad vokiečių artilerija nebepasiekia upės.

Kyliai iš abiejų šonų Kijevo siekia Kijevo apsupimo ir pranešimai rodo, kad išlaukinės Kijevo linijos jau ardomos. Jei gerai pasiseks, tai Kijevas bus apsuptas ir vokiečiams teks nešti galvatrukčiomis, jeigu jie nenorės pakliūti.

Kylis ties Kremenčiugu taipgi stato į pavojų vokiečius, kurie randasi Dniepro alkūnėj, už Dniepro prie Krymo ir pačiame Kryme. Jeigu Raudonoji Armija šioj vietoj prasilaužtų, tai ji galėtų patraukti tiesiai linkui Dniepro žiočių ir nukirsti visus vokiečius alkūnėj ir už alkūnės.

Raudonosios Armijos veržimasis linkui Vitebsko taip pat labai reikšmingas. Rimtas prasilaužimas toj vietoj gali nukirsti vokiečius į šiaurę nuo Dvynos upės.

Kad vokiečiai mato sau pavojų minėtose vietose, tai parodo desperatiškos jų atakos, kad sulaikyti Raudonosios Armijos pirmynžangą. Tačiau Raudonoji Armija eina pirmyn ir pirmyn, kad ir ne tokiu greitu tempu, kaip kad kiek pirmiau. Ji jau visai arti Vitebsko, Gomelio, supa Kijevą ir veržiasi pirmyn nuo Kremenčiugo.

Raudonajai Armijai labai daug padeda partizanai. Jie padėjo jai persikelti per Dnieprą. Jie daug padeda ir ir toliau. Faktinai, vokiečiai puolami ir iš užpakalio, ne tik iš priekio.

Už puikų atsižymėjimą Briansko fronte smarkiausi lietuviškų dalinių kariai apdovanoti medaliais. Paveiksle matote karį Joną Žukauską aplaikant medalį nuo majoro Juodagalvio, už atsižymėjimą kovoje.

Jugoslavų Partizanai Pliekia Įsiveržėlius

LONDON. — Jugoslavų Tautinio Išsiliuosavimo Armija ir partizanai veda dideles kovas prieš įsiveržėlius vokiečius ir jau daug teritorijos atkariavo iš vokiečių.

Šiomis dienomis jie užėmė Čerso salą, kuri randasi tarp Jugoslavijos ir Italijos, Fiumo įlankoj, ir kuri kontroliuoja įėjimą į įlanką.

Titos vyrai kontroliuoją visą Dalmantijos pakraštį, išskyrus Zaros prieplauką, kurią okupavę vokiečiai.

Užėmimas Čerso salos buvo praneštas per radio stotį Laisvoji Jugoslavija, kuri yra jugoslavų liaudies valdžios palaikoma.

Čerso sala yra 30 mylių ilgumo ir 8 mylių pločio.

Titos vyrai taipgi užėmė kitas salas Dalmatijos pakraštyje.

Vokiečiai stumiami atgal ir Susako apylinkėj, netoli Fiumo.

Generolo Titos komanduojamos jugoslavų jėgos veikia labai plačiai ir apturėjo laimėjimų visoj eilėj vietų. Vienas sparnas užėmė svarbų miestą į pietus nuo Vinkovco.

Jugoslavų pranešimai iš Kairo sako, kad italų karo laivai padeda partizanams. Taipgi nemažai italų Albanijoj ir Graikijoj susidėje su partizanais.

Vokiečiai praneša, kad Kroatijos kabinetas rezignavo.

Jugoslavų pergalės išjudina žmones į kovą prieš okupantus ir kituose balkanų kraštuose.

VOKIEČIAI PLANUOJĄ EVAKUOTI PABALTIJĮ

STOKHOLM. — Nepatvirtinti pranešimai, pasiekią Švediją, sako, kad vokiečiai ketina evakuoti Baltijos kraštus iki spalio 31.

Amerikiečiai Ne Juokais Atakuoja Vokiečių Miestus

LONDON. — Leitenantas generolas Ira C. Eaker, Jungtinių Valstijų Aštuntos Oro Jėgos komandierius, pranešė, kad Jungtinių Valstijų bomberiai ne juokais bombarduoja vokiečių miestus.

Amerikiečių bomberiai po 400 vienu kartu bombardavo Bremeną, Dancigą, Gdynią ir kitus miestus.

Amerikiečių bomberiai labai dideli. Juose būna po 10 orlaivininkų. Pulkas orlaivių iš 400 veikiausiai numeta iki 1,800 tonų bombų. Skrendančios Tvirtovės gali panešti iki 4 tonų bombų. Žinoma, skrendant toliau imama mažiau, nes reikia imti daugiau gazolino.

Ruzveltas Smarkiai Atkirto Senatoriams

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas smarkiai užvažiavo tiems senatoriams, kurie sugrįžę iš frontų zonų pradėjo skleisti visokius paskalus.

Atsakydamas senatoriam, kurie verkia, kad būtų sutaupyta 1,000,000 amerikiečių, jeigu rusai leistų naudotis Sibiro bazėmis, prezidentas pastebėjo, kad vargiai kas kitas drįstų reikalauti iš SSRS tų bazių akyvaizdoje SSRS pastangų prieš vokiečius.

Tie senatoriai taipgi sako, kad Britanija taupo savo aliejų, o tuo tarpu gabenasi iš Amerikos, ką prezidentas užginčyjo.

PAKĖLĖ KAINĄ UŽ KVIEČIUS IKI $1.25

OTTAWA. — Vyriausybė pakėlė kainą už kviečių bušelį iki $1.25. Taipgi bus mokama po $1.23¼ už bušelį už 1940-41-42 metų kviečius. Tuo metu buvo mokama po 70 centų už bušelį.

Tuo pačiu laiku buvo suspenduota Winnipego Grūdų Maino birža, kur eidavo grūdų spekuliacija ir labai kenkdavo farmeriams.

Gaisrai Naikina Ontarijos Miškus

TORONTO. — Šiaurinėj Ontarijoj siaučia 40 gaisrų miškuose, iš kurių 6 nesukontroliuojami ir grumoja visai eilei gyvenamų vietų.

J. A. Brodie, miškų apsaugos divizijos viršininkas, pranešė, kad situacija labai rimta.

Blogiausia esą su gaisrais Port Arthuro, Fort Frances, Kirkland Lake ir Timmins apylinkėse.

Gaisrų apylinkėse gyvenę žmonės įspėti būti pasirengusiais evakuoti pirmam įsakymui pasirodžius.

Oras labai patogus gaisrams ir nenumatoma, kad tuojaus būtų lietaus.

Delegacija Matys Premjerą Ukrainų Salių Klausimu

TORONTO. — Šio mėnesio 19 dieną, 11 valandą ryto, ministeris pirmininkas priims delegaciją su prašymu, kad būtų sugrąžintos salės ukrainų darbininkų ir farmerių namo draugijai.

Delegaciją sudarys B. K. Sandwell, Civilių Teisių Draugijos specialaus komiteto pirmininkas, J. L. Cohen, advokatas, Sir Ellsworth Flavelle ir Margaret Gould, viena iš Toronto Daily Star redaktorių. Prie to bus pora atstovų ir nuo ukrainų draugijų.

Iš ukrainų darbininkų ir farmerių namo draugijos buvo atimta 108 salės. Nekurios parduotos fašistuojančioms ukrainų organizacijoms labai pigia kaina. Yra surinkta virš ketvirtadalio milijono parašų po peticija, kad tos salės būtų sugrąžintos savininkams.

AUGA MIRTINGUMAS MONTREALO MIESTE

MONTREAL. — Sulig sveikatos departamento patiektų davinių, vaikų ir motinų mirtingumas Montreale žymiai pakilo.

Per pirmus aštuonius mėnesius šiais metais mirė 67.36 iš tūkstančio. Pereitais metais mirė 59.77 iš tūkstančio.

Bomberiai pridaro vokiečiams didžiausių nuostolių užpakalyje fronto. Jie pasigauna vokiečių traukinius su amunicija, orlaivius, aerodromuose ir kitus daiktus ir sunaikina pirm, negu jie būna panaudoti fronte. Štai šiame vaizde jūs matote krūvą vokiečių plėšikų, kurie buvo sunaikinti užfrontyje, Italijoj. Jie buvo atrasti, kada sąjungininkai nustūmė vokiečius tolyn. Tokių vaizdų yra labai daug.

Raudonosios Armijos Laimėjimai Baugina Lietuviškus Kvislingus

BOMBARDAVIMAI LABAI BRANGIAI KAINUOJA

OTTWA. — Apskaičiuojama, kad bombardavimas vokiečių miestų kainuoja pasakiškas sumas.

Pavyzdžiui, Hamburgas sąjungininkams kainavo jau $346,000,000.

Berlynas veikiausiai kainavo jau virš bilijono dolerių.

O kiek kainavo bombardavimas visų miestų, kurie tik buvo bombarduoti.

Čilijos Unijos Žada Remti Viennybės Partiją

SANTIAGO. — Čilijos Darbininkų Konfederacijos kongresas pasižadėjo remti naują darbininkų partiją, kuri yra projektuojama. Socialistų, Komunistų ir Socialistinė Darbininkų partijos rengiasi susivienyti ir padaryti vieną darbininkų partiją.

Čilijos Darbininkų Konfederacija turi pusę milijono darbininkų.

Kongresas taipgi išnešė reikalavimą, kad Čilijos valdžia modernizuotų ir demokratizuotų armiją, prašalindama militarinius vadus, kurie priešingi demokratijai. Prie to, jis reikalauja, kad vyriausybė konfiskuotų produkcijos ir propagandos priemones visų nacių, fašistų ir japonų penktakolumnistų.

Rašo S. Pranaitis
(Radiograma Liaud. Balsui)

MASKVA. — Pranešimai iš Lietuvos kalba apie didelę Raudonosios Armijos pergalių padarytą impresiją visiuos žmonių sluogsniuos.

Požeminės patriotinės organizacijos, partizanų būriai ir laikraščiai, kaip tai "Dzūkijos Partizanas," "Raudonoji Žemaitija," "Žalgirio Žinios" ir kiti sistemačiai skelbia pranešimus apie Raudonosios Armijos pergales ir paskleidžia juos po visą šalį. Rugpiūčio 25 dieną, po paėmimo Charkovo, Kaunas, taip sakant, buvo apsemtas lapeliais apie istorinius Raudonosios Armijos laimėjimus Ukrainoj.

Ant pranešimų lentos Laisvės Alėjoj pasirodė ranka rašytas plakatas, parodąs Sovietų Sąjungos žemlapį ir vokiečių kareivius bėgančius. Viena jų koja Charkove, o kita Kaune. Po vaizdu parašas: "Šiandien iš Charkovo, o rytoj iš Kauno."

Buvo pravestos kratos ir masiniai areštai po visą miestą, o ypatingai Šančiuose ir Žaliajame Kalne. Tačiau, savaitę vėliau, po užėmimo Taganrogo, pasirodė nauji lapeliai apie naujus vokiečių pralaimėjimus.

Raudonosios Armijos artinimasis prie Baltijos sukėlė didelę paniką tarp kubiliūnininkų. Iš visų krašto kampų ateiną pranešimai kalba apie panaikinimą vietinių valdiškų organų. Burbiškio apskrityje visi Kubiliūno oficialai ir policininkai pranyko rugsėjo 3 dieną, po to, kai jie gavo įsakymą pašaukti vyrus prie konstrukcijos darbų fronto zonoj. Visos eilės kaimų valstiečiai, pasinaudodami šituo kubiliūnininkų išnykimu, užgriebė sandelius su rekvizuotais grūdais ir išsidalinb tarp savęs.

Vokiečių pralaimėjimai ir Raudonosios Armijos pasisekimai žymiai sustiprino valstiečių pasipriešinimą. Iš daugelio distriktų, kaip tai Kauno, Ukmergės, Mažeikių ir kitų, hitlerininkai negalė-

(Nukelta ant 6 puslp.)

Čangkaišekas Sako Būs Įsteigta Konstitucinė Valdžia

ČUNKING. — Generolas Čiangkaišekas, laike priesaikos kaip Kinijos prezidentas, pareiškė, kad Kinijos politika susidės iš siekimo konstitucinės valdžios Kinijoj ir nugalėjimo agresinių tautų.

"Aš laikysiuos visų įstatymų ir gerbsiu visuomenės opiniją, kad parodyti demokratinio valdymo pavyzdį Kinijoj," pareiškė jis.

Priesaiką jis priėmė laike 32-rų sukaktuvių nuo įsteigimo Kinijos respublikos.

Ceremonijose dalyvavo daug užsienio atstovų, kurių tarpe buvo 46 Sovietų Sąjungos, 30 Anglijos ir 24 Amerikos atstovai.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50.
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto.

ATLIKIME SAVO PAREIGAS ŠIOJ SVARBIOJ KANADOS KAMPANIJOJ

Šio mėnesio 18 dieną prasideda Penktosios Pergalės Paskolos kampanija. Visiems kanadiečiams teks paskolinti vyriausybei $1,200,000,000 vedimui karo. Šią sumą reiks sukelti per dvi savaites. Kampanija turi pasibaigti su šiuo mėnesiu.

Kadangi dabar reikia mokėti nemažus mokesčius, aukoti daugeliui įvairių fondų, tai pinigų pertekliaus nėra. Už tai reikia kiekvienam stengtis kaip nors sukrapštyti vieną kitą šimtą. Vyriausybei pinigai reikalingi. Toks milžiniškas karas reikalauja daug išlaidų.

Galimas daiktas, kad kai kam atrodys, jog tų pinigų jau perdaug reikalaujama. Tas tiesa. Niekad nebuvo reikalinga tokių didelių sumų, kaip dabar. Tas yra už tai, kad dabar karas visai kitoniškas. Dabar reikia daugybės įvairių pabūklų, kurie kainuoja dideles sumas, kai senovėje kareivis turėdavo tiktai šautuvą.

Mes dar negalime labai skųstis. Iš mūsų dar tik paskolos reikalaujama. Europos žmonės turėjo ir pergyventi visus karo baisumus. Kinijos žmonės jau šešti metai kaip kovos lauke. Amerikos kontinento žmonių šventa pareiga pagreitinti karo galą ir tuomi palengvinti nukentėjusių žmonių gyvenimą. Jų didvyriškas gynimasis padėjo mums prisirengti ir tokiu būdu užtikrinti priešų sumušimą. Jeigu ne jie, tai karą būtume pralaimėję. Jeigu ne jie, veikiausiai ir mūsų miestai būtų ugnyje.

Pergalės bonai, kaip jau buvo daug kartų aiškinta, gali būti iškeisti, jeigu yra reikalas. Tuo tarpu, kada jūsų pinigai bus pavidale bonų, jūs gausite palūkanas, lyg kad būtų banke.

VIENYBĖ IR KAIP JI GALI BŪTI PASIEKTA ŠIAME KARE

Kurį padoresnį laikraštį pavartysi, vis rasi pareiškimų, kad Britanijos, Amerikos, Sovietų Sąjungos ir Kinijos vienybė reikalinga kaip karo laimėjimui, taip ir taikos užtikrinimui. Bet labai mažai kas bando ieškoti sąlygų, kurios padėtų pamatus tai vienybei.

Pirm šito karo vienybės tarp didžiųjų valstybių nebuvo už tai, kad nebuvo pas jas nuoširdumo, kooperacijos. Amerika varė savo politiką, Francija ir Britanija vėl savo. Sovietų Sąjunga, kuri šaukė demokratijas į kovą prieš agresiją, negalėjo nieko prisišaukti. Faktinai, munchenišk i politikieriai rengė jai sląstus, leisdami Htleriui stprintis.

Hitlerio agresija privertė didžiąsias valstybes eiti iš vieno. Bet ar ištikrųjų visos valstybės imasi venodai? Jau treti metai eina, kaip Hitleris užpuolė ant Sovietų Sąjungos. Jau treti metai eina, kaip buvo sudarytas demokratijų ir Sovietų Sąjungos frontas prieš agresiją. Bet ir dabar Amerika ir Britanija kovoja mažomis jėgomis. Po dviejų metų dar vis atidėliojama tikras smūgis naciams.

Ginklų ir kareivių Amerikai ir Britanijai nestinga. Submarinų galia sudaužyta. Sakyti, kad Amerika ir Britanija negalėtų kovoti didesnėmis jėgomis, tai įžeisti šitų šalių garbę. Tai būtų melas. Tos kovos nėra del kokių kitų išrokavimų.

Be abejonės, tokioj padėtyj negali būti vienybės. Ypatingai kai tos šalys, kurios iki šiol kovojo mažomis jėgomis, plačiai diskusuoja, kaip pasielgti su Europa, kaip ją sutvarkyti, kaip užbėgti Sovietų įtakai.

Norint matyti vienybę ir ilgą taiką, reikia vienodai pasiaukoti. Be lygybės pasiaukavime, be nuoširdžios kooperacijos po karo, kaip ir dabar, nebus vienybės ir nebus ilgos taikos. Tie žmonės, kurie tiek daug kraujo išliejo, nesutiks, kad jų pasiaukavimas nueitų veltui. Jie ieškos kokios nors išeities, ar mūsų kontinentui patiks, ar ne.

LENKŲ REAKCIONIERIŲ ŽYGIAI ATITOLINO LENKIJOS LAISVĘ

Jeigu Lenkijos valdžia nebūtų ištraukus savo armijos iš Sovietų Sąjungos, o vieton to metus prieš nacius, tai naciai būtų gavę didesnius smūgius ir Lenkijos išlaisvinimas būtų daug arčiau. Dabar ta armija taip užmiršta, kad apie ją niekas nebekalba.

Ne visi, tačiau, lenkai taip daro. Viena lenkų divizija kaunasi su vokiečiais, o kita baigiama organizuoti ir tuojaus stos kovon prieš vokiečius. Organizuojamos ir tuoj stos kovon kitos lenkų dalys.

Lenkijos valdžia prakišo geriausią progą. Ji galėjo daug laimėti kooperuodama su Sovietų Sąjunga. Dabar jai bus sunku. Gali taip atsitikti, kad ji negalės grįžti į Lenkiją ir parsigabenti savo armiją. Kas norės tokios valdžios ir jos armijos, kuri tupi kur tai įlindus ir laiko savo armiją.

Kokius suokalbius ta valdžia turi, sunku įsivaizdinti. Sunku tikėti, kad ji būtų tikrai patikėjus vokiečių išmislams apie tuos karininkus. Veikiausiai lenkus apgavo kokie nors reakcionieriai. Jie buvo sukurstyti prieš Sovietų Sąjungą kokiais nors prižadais. Bet iš to daugiausia žalos turės pati lenkų valdžia ir jos šalininkai.

Petawawa kempėj, Ontario, kiek laiko atgal atsibuvo artilerijos demonstracija, kurioj dalyvavo ir Sovietų karininkai, majoras Romanov ir pulkininkas Zabotin, kartu su 120 Kanados karininkų. Atvaizde matote pulkininką Zabotin stovint su kempės komandierium brigadierium A. V. Tremaine, kuris matomas dešinėje.

Įvairiais Klausimais

Visi Turėjo Tam Tikras Viltis, Bet Visi Suklydo

Kada Hitleris užpuolė ant Sovietų Sąjungos, aišku, turėjo mintyje parblokšti Raudonąją Armiją į keletą mėnesių. Paskui jis būtų jau lengvai apsidirbęs su kitais savo oponentais.

Bet jo viltys sudužo. Raudonoji Armija sudaužė jo blitzkriegą ir bėgyje dviejų metų atėmė iš jo didesnę pusę okupuotos žemės.

Lietuviškį tarybinin k a i taipgi turėjo viltis. Jie galvojo (ir net pranašavo), kad vokiečiai sunaikins Raudonąją Armiją ir kartu su tuo Lietuvos tarybinę valdžią. Jie rankas trynė, kada vokiečiai smarkiu tempu ėjo į Sovietų Sąjungą.

Bet ir jų viltys sudužo. Dabar jiems jau juodas debesis artinasi iš rytų pusės.

Fašistų ir reakcionierių viltys, be abejonės, buvo naturalus dalykas. Jie ko kita tikėtis negalėjo. Tokie jų buvo troškimai.

Palieka klausimas, ko tikėjosi Sovietų sąjungininkai: Britanijos, Amerikos ir kitų šalių vadai. Kaip jie "figeriavo."

Reikia pasakyti, kad ir jų figeriavimai buvo visai kitoki, negu kad atsitiko. Dorothy Thompson savo komentaruose apie pasaulinę padėtį štai ką pasako:

"Kuomet vokiečiai užpuolė Rusiją, visi tikėjosi, kad rusai laikysis ilgai, nors 'gerai informuoti' militariniai rateliai Vašingtone manė, kad jie galės išsilaikyti ne ilgiau šešių savaičių. Buvo skaitoma per didelių optimizmu, kada prezidentas Ruzveltas 1941 metų žiemą pranašavo, kad rusai dar tęs kovą 1942 metų vasarą.

"Laipsniškai oficiali opinija pasikeitė ir buvo pripažįstama, kad rusai bus pergalėjusių tautų tarpe, bet su supratimu, kad jie loš mažą rolę. Buvo manoma, kad rusų ir vokiečių frontas užsikirs ant vietos, o vakarinės jėgos vėl smogs sprendžiamąjį smūgį.

"Dabar gi, politinis ir militarinis krizis, apie kurį šis skyrius pranašavo per tris mėnesius, labai aiškus.

"Teigimas buvo klaidingas. Iki pat galo šio karo, Rusijos armija bus stipriausia armija iš visų sąjungininkų, o po karo, ji bus stipriausia visame europa - aziška m e kontinente.

"Tai faktas. Ar mums patinka, ar ne, tas nei kiek nesvarbu. Tai faktas, su kuriuo reikia skaitytis kaip mūsų militarinėj, taip ir politinėj strategijoj."

Ji mano, kad ir generolo Maršalo paskyrimas antro fronto komandierium susirišęs su gyvu reikalu paskubinti sąjungininkų progresą.

Taigi, ir mūsų antifašistinio fronto vadai galvojo visai kitaip, negu realybė rodo. Jie tikėjosi, kad Sovietų Sąjunga laikysis, bet ant galo bus tiek silpna, jog ji nesudarys jokios problemos, vakarinės jėgos padarys tokią taiką, kokios jos pageidaus. Dabar gi tenka keisti savo strategiją, pripažinti SSRS rolę ir kooperuoti su ja.

Tikrai mums gėda, kad mūsų vadai taip galvojo. Tai buvo visai nenuoširdus atsinešimas. Tai buvo ne sąjungininkų atsinešimas linkui savo sąjungininko.

Keista, kad ir dabar yra žmonių, kurie klausinėja Sovietų nuoširdumą. Kur gi kitų sąjungininkų nuoširdumas?

Žvėriškas Vokiečių Elgėsys Lietuvoje

M. Pranaitis, savo aprašyme vokiečių žvėriškumo okupuotoje Tarybų Lietuvoje, iškelia viršun pasiutusį vokiečių žvėriškumą. Sunku ir įsivaizdinti, kaip galėjo žmogus taip žemai nupulti.

Tame Pranaičio aprašyme paduodamas Vlado Litvinsko, iš Lietuvos pabėgusio 1942 metų vasarą, pasakojimas jo paties matytų ir patirtų įvykių. Litvinskas pasakoja:

"Kretingoje vokiečiai elgėsi kaip tikri plėšikai. Vokiečių kareiviai ir karininkai įsiveržd avo į gyventojų paliktus butus, ėmė iš ten baldus, drabužius, radijo aparatus, visa tai krovė į sunkvežimius ir vežė į Vokietiją. Vokiečiai plėšė taip pat ir pasilikusiųjų Kretingoje gyventojų turtą.

"Birželio 26 dieną vokiečiai provokaciniais tikslais padegė miestelį. Buvo padegta žydų sinagoga. Gaisras greitai išsiplėtė, ir visi namai tarp sinagogos ir bažnyčios supleškėjo. Vokiečiai paskelbė, kad miestelį padegę žydai ir komunistai. Prasidėjo tarybinių aktyvistų, komjaunuolių ir žydų 'medžioklė'. Pagautus žmones smogikai sunkvežimiais vežė į Bajorų kalėjimą, žudė vietoje, mesdavo gyvus į degančių namų ugnį. Mačiau, kaip ties miestelio aikšte smogikas išplėšęs iš žydų tautybės moters rankų 2-3 metų vaiką, paėmė jį už kojyčių ir trenkė į stulpą.

"Kai birželio 27 dieną nuėjau į komendantūrą registruotis, manęs ir kitų vyrų nebeišleido. Mus visus nuvedė į Bajorų kalėjimą. Kalėjimas buvo pilnas prigrūstas žmonių. Čia buvo suvaryti tarybinių įstaigų tarnautojai, vykdomųjų komitetų nariai, komjaunuoliai, žydai. Su jais kalėjimo administracija elgėsi labai žiauriai. Kalinius mušė kamerose ir kalėjimo kieme. Ypatingu žiaurumu pasižymėjo Kretingos policijos viršininkas Jakis, kuris beveik kasdien atvykdavo į kalėjimą 'tardyti' kalinių. Tas pats Jakis, kuris Smetonos laikais buvo Kretingos žvalgybos viršininkas, 1940 metų birželio mėnesį pabėgęs į Vokietiją. Kiekvieną rytą išveždavo iš kalėjimo po 2-3 sunkvežimius kalinių. Po pietų sunkvežimiai sugrįždavo tušti. Kaip vėliau sužinojau, kalinius vežė šaudyti. Į sušaudytųjų vietą į kalėjimą atveždavo vis naujų kalinių.

"Kalinius šaudė ir čia pat kalėjimo kieme. Kartą kalėjimo sargai iš gretimos kameros išrinko tris vyrus — vieną barzdotą senelį ir du jaunus, išvedė į kiemą ir ties virtuve sušaudė. Vieną rugpiūčio mėnesio dieną į kalėjimą atvedė 40 vyrų — lietuvių ir žydų. Kitą rytą mes pro kalėjimo langą matėme, kaip vokiečiai, apsiginklavę revolveriais, lazdomis ir bizūnais, išvedė juos už kal[illegible] mo vartų ir nuva[illegible] tvenkinio ties kapin[illegible] nai vokiečiai, [illegible] domis, priver[illegible] tvenkinio, l[illegible] ir grįžti atgal. [illegible] mekančius šaudė. Viena[illegible] pysenis žmogus tokiu būdu išsimaudė tvenkinyje 10-15 kartų. Įbėgęs paskutinį kartą atgal nebeišlipo. Paskendo. Per kokias dvi valandas iš viso būrio beliko 5-6 žmonės. Kiti buvo nušauti arba paskendo. Vokiečiams šitoks žmonių kankinimas, matyti, sudarė didelę pramogą. Jie visą laiką kvatojo."

Kada vokiečiams sekėsi, jie nei negalvojo, kad gali reikti užmokėti savo galvomis už tokius darbus. Jie už tai elgėsi labai laisvai, nepaisydami nieko.

Padėtis, tačiau, dabar visai kitokia ir nebetoli tas laikas, kada jiems bus atmokėta. Nebus vietos ir pasislėpimui. Jungtinės Tautos suras juos ir į neutralias valstybes pabėgus, jeigu dar bus proga pabėgti kur nors.

Kas Gelbsti Plėsti Komunizmą Europoj

John Collingwood Reade, karinis Globe and Mail komentatorius, tame pačiame laikraštyje rašo:

"Tuo metu, kada vokiečiai eina tolyn savo sistemačiame naikinime tautinės dvasios ir istorinio kontiniuiteto tų tautų, kurios po jų kontrole, vieninteliu politiniu judėjimu, įgaunančiu vis daugiau įtakos, yra požeminė komunistinė partija. Tas indiferentiškumas, kurį mes parodome linkui kentėjimų tų, kurie randasi po vokiečių batu, kelia aukštyn revoliucinio komunizmo siekius okupuotose šalyse. Bet galima pastebėti, jog tie, kurie stoja už atsargų ir ilgą prisirengimą, yra tie patys žmonės, kurie daugiausia bijo Rusijos įtakos ir komunistinės doktrinos plitimo.

"Iš amerikiečių korespondentų pranešimų aiškiai matyti, kad greitai auganti patriotų armija Jugoslavijoj, kuri kovoja prieš vokiečius pajūry ir net Italijoj, yra komunistinė. R e k r u t a i neturi uniformos, bet nešioja ant savo rankovių namų darbo raudonas žvaigždes; ir jie sveikinasi iškeldami suglaužtą kumštį."

Taigi, atidėliojimas invazijos Europos daugiausia padeda kilti komunistiniam judėjimui. Kada niekas kitas nestoja gelbėti žmonių iš nacių vergijos, tai žmonės dedasi su tais, kurie kovoja prieš nacius nuo to laiko, kada naciai uždėjo savo retėžius.

Jungtinės Tautos

Harold J. Rome
Vertė Jonas Kaškaitis

Muzika D. M. Šostakovičiaus

Ir saulė ir žvaigždės net ūžia
Nuo žemės galingos dainos:
Tai vilties pasaulio dainužė,
Tai himnas gadynės naujos!

Jungtinės Tautos broliškai, su vėliavom,
Maršuoja — pergalei laimėt — bendron kovon.

Būdėkit jūs, pavergtos šalys
Po kurka tamsiosios jėgos:
Bus kerštas žmonių visagalis,
Kaip žaibas, kaip vilnys jūros!

Jungtinės Tautos broliškai, su vėliavom,
Maršuoja — pergalei laimėt — bendron kovon.

Kaip saulė nuskaidrina rytą,
Kaip upės subėga jūron, —
Bus laisvė plačiai atdaryta —
Mes žengiam gadynėn naujon!

Jungtinės Tautos broliškai, su vėliavom,
Maršuoja — pergalei laimėt — bendron kovon.

ŠYPSENOS

Lai Būna Dešimts

— Paskolink man penkius dolerius, senas drauge.

— Skolinimas dažnai sugadina draugystę, o mūsų draugystė verta daugiau, negu penki doleriai.

— Na, tai paskolink dešimtį.

Viskas Teisybė

Policininkas, liūdydamas prieš vieną žmogų, išvardino, kad suimtasis vadino jį baidykle, idijotu, besmageniu, ir baigdamas pridėjo:

— Aš prisiekiu, tai tikra tiesa.

Pastabos

Atrodo, kad nekurie strategai laukia keptų balandžių.

Karinis Toronto Daily Star komentatorius W. R. Plewman tame laikraštyje rašo:

"Gali ateiti diena, kada Vokietijos generolai ir industriniai vadai atidarys kelią į Berlyną Britanijos ir Amerikos kariuomenėms, tuo pačiu laiku vokiečiams tęsiant priešinimąsi, kad ir visai menką, rusų pirmyžangai. Vokietija tuomet veikiausiai norės, kad angliškai kalbančios kariuomenės skubėtų į Berlyną su tikslu būti Vokietijos sostinėj pirm rusai, pilni keršto, pribus tenai."

"Kada tokie dalykai įvyks, niekas negali teisingai numatyti, bet galima rimtai manyti, kad tas atsitiks kokių metų bėgyje."

—o—

Taigi, kai kas laukia, kad rusai supliektų vokiečius taip, kad pastarieji pasišauktų britus ir amerikiečius okupuoti Vokietiją, kad "kerštingi" rusai nenubaustų jų.

Tai būtų "gražu,". jeigu amerikiečiai ir britai bėgtų į Berlyną, kad kuo daugiau nacių kailių išgelbėti.

—o—

Bet toks laukimas irgi pilnas rizikos.

O gal vokiečiai nepajėgs atlaikyti rusų ir pastarieji pirmi pribus į Berlyną? O gal vokiečiai pasielgs priešingai — paleis rusus?

Ar tuomet nebus gėda visiems? Juoktųsi visas pasaulis.

—o—

Kai kas kenčia baimę ir del tokios galimybės.

Tas pats komentatorius sako, kad sunku suprasti, kodel rusai taip lengvai apsidirba su vokiečiais rytiniame fronte, o taip sunku sąjungininkams Italijoj.

Supraskit, kad Italijoj sąjungininkai turi 15 divizijų prieš 6 vokiečių divizijas. Rytiniame fronte vokiečiai turi virš 200 divizijų.

—o—

Tokie komentatorių išsireiškimai, žinoma, nėra valdžių opinija. Bet jie meta šešėlį ant tam tikrų sluogsnių, kurie to siekia.

Tai labai biaurūs siekiai. Tai pažeminimas Britanijos, Amerikos ir Kanados žmonių.

Žmonės piktinasi tokiais purvinais planais.

—o—

Amerikietis korespondentas, Daniel De Luce, uždavė baisų smūgį Jugoslavijos valdžiai Londone.

Ta valdžia girdavosi, kad Michailovičiaus cetnikai kovoja prieš vokiečius, o dabar korespondentas iškėlė, kad cetnikai kovojo prieš Titos partizanus.

Kitaip sakant, jugoslavų valdžia savinosi partizanų darbus.

—o—

Šiuo tarpu yra Kanadoj jugoslavų partizanas, kuris kovojo kartu su Tito vyrais, buvo sužeistas, cetnikų suimtas ir atiduotas vokiečiams.

Jis buvo nugabentas į Norvegiją, kur jam pavyko pabėgti iš nacių nagų ir pasiekti Švediją. Iš tenai britai jį orlaiviu išgabeno į Angliją.

Jis dar daugiau tiesos pasako apie Michailovičių ir partizanus.

J. V.

Jugoslavų Išsilaisvinimo Armija ir Jos Vadas Tito

Galų gale pasaulį pasiekė tikros žinios apie Jugoslavijos kovotojus prieš okupantus. Narsus Amerikos korespondentas Daniel De Luce, kuriam pavyko pasiekti jugoslavų Tautinio Išsiliuosavimo Armiją, patiekia pasauliui tikrų faktų iš tos šalies, kurie sumuša į dulkes per ilgą laiką Jugoslavijos valdžios Londone skleistas žinias apie Michailovičiaus cetnikus.

Kaip Daniel De Luce praneša, tai jugoslavų Tautinio Išsilaisvinimo Armijai vadovauja Drug Tito — Draugas Titas. Jis taipgi vadovauja ir partizanams, kurie sudaro taip vadinamą Partizanų Laisvą Korpusą.

Pietinės Dalmatijos Partizanų Brigados komandierius korespondentui papasakojo apie Drug Tito ir Tautinio Išsilaisvinimo Armiją ir Partizanų Laisvą Korpusą sekančiai:

"Drug Tito yra kroatų darbininkiškos, stačiatikių katalikų tikėjimo šeimynos sūnus. Kartą jis dirbo metalo fabrike. Tenai jis susipažino su žmonėmis, kurie supažindino jį su moderniškomis politinėmis ir socialėmis idėjomis.

"Laike ispaniško karo, Drug Tito stojo savanoriu kovoti prieš fašistinį terorą. Jis iškilo komandoj laike gynimo Barcelonos, kuri, kaip jūs atsimenat, buvo viena iš republikonų tvirtumų, ilgiausiai išsilaikiusių. Po to jis studijavo Rusijoj; tas galėjo būti Kominterno mokykloj, aš nežinau.

"Jis buvo Jugoslavijoj, kada vokiečiai pradėjo karą prieš mus. Jis perėjo labai greitai — truko nedaugiau aštuonių dienų. Drug Tito pradėjo organizuoti partizanus pasipriešinimui. Lapkričio mėnesį, 1941 metais, vokiečiai vedė antrą savo ofensyvą Jugoslavijoj. Drug Tito pasiūlė pavesti savo partizanus generolo Dražos Michailovičiaus komandai, kuris buvo gerai lavintas serbiškas generolas ir turėjo kalnuose savo cetnikų kariuomenės. Michailovičius, tačiau, atsisakė pasiūlymą priimti.

"Drug Tito davė Michailovičiui 7,000 šautuvų. Vėliau tie šautuvai buvo reikalingi mums patiems.

"Drug Tito gabus strateginiai ir organizaciniai. Komunistų Partija buvo vienintelė politinė partija, kuri tęsė kovą prieš fašistus ir per Komunistų Partiją Drug Tito įtraukė partizanus visose Jugoslavijos dalyse. Religija nebuvo kliūtis. Mūsų kareiviai yra visokių tikėjimų — muzulmonai, žydai, Romos katalikai ir stačiatikiai.

"Čionai, pietinėj Dalmatijoj, mes, partizanai, esame kroatai, bet yra 200,000 partizanų Serbijoj, daug tūkstančių Slovakijoj ir apie Triestą. Keturios Garibaldžio brigados italų partizanų iš Monfalkono laivų statyklų taipgi kovoja prieš vokiškus okupantus. Jūs galite matyti, kad partizanų judėjimas apima visas rases Jugoslavijoj.

"Drug Tito pasiūlė bendradarbiavimą Dr. Vladkui Macekui, Kroatų Valstiečių Partijos vadui. Kuomet Dr. Ante Pavelic (Kroatų Federalistų vadas) atvyko iš Italijos ir pasiskelbė Poglavninku (fiureriu) Zagrebe, Macekas išleido pareiškimą, šaukiantį savo pasekėjus klausyti naujos valdžios parėdymų, bet jis vengė politikos ir buvo ant savo ūkio. Drug Tito pasiuntė delegaciją pasakyti Macekui, kad dvi partizanų brigados išvaduotų jį iš Utašių teritorijos. Macekas atsisakė. Sekančią dieną vokiečių šturmininkai, italai ir utašiai pastatė bendrą sargybą apie Maceką.

"Macekas ir dabar vengia politikos, bet mes žinome, kaip jis rėmė sudarymą Baltosios Gvardijos iš jo pasekėjų kovai prieš Rusiją rytiniame fronte. Veikiausiai 2,000 asmenų buvo įtraukta, bet daugelis valstiečių buvo laiku perspėti ir pabėgo į miškus. Baltoji Gvardija dabar kovoja mus iš užpakalio.

"Abudu, Pavelicas ir Nedicas, yra supuvę fašistai. Pavelicas pradėjo utašių terorą, kurie nužudė 750,000 stačiatikių serbų, žydų ir partizanų simpatikų Kroatijoj. Nedicas žudė žydus, kroatus Romos katalikus ir partizanus.

"Dabar, kada galutina pergalė arti ir Jugoslavijoj, mes žinome, kad Britanijos ir Amerikos militarinė misija tarėsi su Drug Tito jo štabe. Sovietų Sąjunga, Britanija ir Amerika yra mūsų sąjungininkės. Drug Tito vadovybėje mes kovojame už laisvą federuotą ir demokratinę Jugoslaviją."

Tautinio Išsiliuosavimo Armijos kariai ir partizanai nešioja ant savo uniformų raudonas žvaigždes. Jų buveinės puošiamos vėliavomis su kūju ir piautuvu.

Tai galingas jugoslavų judėjimas. Jis kovoja prieš kelias vokiečių divizijas, taipgi ir prieš Michailovičiaus cetnikus, kurie puldinėja juos.

Jis prieš grįžimą karaliaus ir jo režimo, kuris pirm karo viešpatavo Jugoslavijoj. Tai buvo biaurus reakcinis režimas. Jugoslavijos žmonės nebenori tokio režimo.

Čia galima dadėti, kad jugoslavai, kurie veda kovą prieš okupantus ir jų talkininkus, turi savo vyriausybę, susidedančią iš įvairių partijų atstovų. Ją remia ne tik darbininkai. Ji turi pritarėjų ir tarp biznierių ir dvasiškių. Tai tikras liaudies frontas.

Yra sakoma, kad Italijoj 15 sąjungininkų divizijų kariauja prieš 5 vokiečių divizijas. Nemažiau vokiečių divizijų kaujasi ir Jugoslavijoj su partizanais ir Tautinio Išsiliuosavimo Armijos vyrais.

Daniel De Luce, amerikietis militarinis reporteris, kuris nuvyko pas Jugoslavijos partizanus ir dabar aprašo jų kovas su vokiečiais.

Skaitykit ir Platinkit LIAUDIES BALSĄ

Dvi kanadietės slaugės, Constance N. Tompson, winnipegietė, ir Bernice M. Hampton, gananoquietė, yra dvi iš visos eilės kanadiečių slaugių, kurios buvo sužeistos Cicilijoj ir Italijoj. Slaugės, kaip ir kareiviai, pergyvena didelius pavojus, kada tenka būti kovos lauke.

Iš Liaudies Balso Administracijos

Žodis į Liaudies Balso Skaitytojus

Yra nemažai Liaudies Balso skaitytojų, kurių prenumeratos jau pasibaigė arba jau baigiasi. Kad sutaupyti laikraščio iždą ir administracinį darbą, visų labai prašome pasistengti atsinaujinti nelaukiant paraginimų.

Laiką, kada jūsų prenumerata baigiasi, galite lengvai surasti prie jūsų adreso, ant kiekvieno jums siunčiamo laikraščio.

Kadangi dabartiniu laiku beveik visiem tenka dirbti daug valandų ir todel kaikam sunku surasti laiko išpirkimui bei pasiuntimui laikraščiui pašto perlaidos, tad, kad palengvinti skaitytojams, žemiau išvardinti draugai ir draugės, mūsų prašomi, sutiko tarpininkauti tarpe laikraščio ir skaitytojų, tai yra priimti už prenumeratas pinigus ir pasiųsti laikraščiui.

Todel, kam nepatogu pačiam atsinaujinti laikraštį, prašome kreiptis prie sekančių draugų ir draugių:

Montreale:

J. Lesevičius, 3624 Colonial Ave., E. Juraitienė, 2503 Hochelaga St., B. Malinauskienė, 2360 Iberville St., J. Džiaugys, 1576-b Clark St.

Sudbury:

J. Brazdžius, 161 Brady St.

Timminse:

A. Berškys, 280 Balsam St. N.

Windsore:

A. Kerbel, 903 Albert Rd.

Hamiltone:

N. Ivanauskienė, 391 Sherman Ave. N., ir F. Vaivila, 27 Imperial St.

St. Boniface:

M. Vidruk, 531 Cherrier St.

Winnipege:

M. Motuza, 38 Maple St.

Edmontone:

U. Survilienė, 10502 — 98 St., ir W. Devenas.

Lethbridge:

F. Kazokas, 1618 — 2nd Ave.

Roche Percee:

J. Plačenis.

Pinto:

P. Piragis.

Mes tikimės, kad apart čia išvardintų draugų ir draugių, tose ir kitose lietuvių kolonijose atsiras daugiau, kurie sutiks patarpininkauti.

Už draugišką kooperaciją visiems iš kalno tariame širdingą ačiū.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Drg. S. Virbalas, Montreal, atsinaujindamas prenumeratą, per drg. J. Lesevičių, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. A. Mackevičius, Toronto, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. P. Strazdas, Moorefield, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo 50 cnt.

Drg. P. Kasperaitis, Timmins, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. Ch. Valaitis, Eden, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. A. Kerbel, Windsor, Ont., viešėdamas Toronte, atsinaujino prenumeratą ir laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. T. Petronis, Bevan, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. S. Rakštys, Sudbury, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $5.00.

Drg. S. Vasiliūnas, Rouyn, Que., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Po vieną naują prenumeratą prisiuntė ir pridavė: d.d J. Venskus, Montreal, Mike Guoba, ir K. Miškūnas, Toronto.

Po dvi atnaujintas prenumeratas prisiuntė drg. J. Džiaugys, Montreal, ir drg. J. Brazdžius, Sudbury, Ont. Drg. F. Vaivilo, Hamilton, Ont., prisiuntė vieną ir drg. V. Strazevičius, Toronto, pridavė vieną.

Drg. P. Kisiel, Montreal, prisiuntė vieną atnaujintą.

Drg. B. Malinauskienė, Montreal, prisiuntė 5 atnaujintas prenumeratas.

Stipri Amerikiečių Parama

Drg. J. M. Karson, Lowell, Mass., prisiuntė L.D.S. 1-mo apskričio paskirtą Liaudies Balsui auką $10.00.

Drg. W. Brazauskas, Hartford, Conn., prisiuntė Liaudies Balsui iš LLD 68 kuopos surengto spaudos paramai parengimo $15.00.

Drg. R. Mizara, Brooklyn, N. Y., prisiuntė $27.00 aukų nuo nuolatinio didžiausio Liaudies Balso rėmėjo Amerikoje, drg. K.

Gavome laišką nuo **drg. W. Dorino**, Chicago, Ill. kuriame jis rašo: "Į jūsų atsišaukimą į ALDLD 146-tą kuopą, Chicago, Ill., susirinkime pasiėmiau už pareigą parinkti aukų. Tad nors pavėluotai, bet sulig išgalės, prisiunčiame aukų ir kelias atnaujintas prenumeratas. viso $51.25. Už prenumeratas $28.00 ir aukų $23.25."

Baigdamas laišką, draugas perduoda visiems torontiečiams geriausius linkėjimus.

Per drg. W. Doriną aukojo sekančiai: Leo Malinauskas $4.50, LLD 146-ta kuopa $2.00, W. Doren, J. Vaitkus, S. Paurazas, A. Šileika, W. Biskupaitis, Abekas, V. Urbonas, A. Juškienė, ir B. Celgotas po $1.00. Ch. Mačiulaitis 75 cnt. J. Sandara, J. Paulauskas, V. Bartašius, M. Girskis, A. Grigas, S. Kanapė, K. Jakimavičius, A. Čapas, S. Peterman. K. Šarkiūnienė, A. Jūris, K. Abekienė ir K. Zik po 50 cnt.

Drg. A. Grebliavičius, Gardner, Mass., prisiuntė vieną atnaujintą prenumeratą.

Visiems už aukas, pasidarbavimą ir draugišką kooperaciją tariame širdingą ačiū.

Administracija

Ką Jūs Žinot Apie Kanadą

"Vokiečių Miestas"

Tikėsit, ar ne, bet Kitchener mieste vokiečių kilmės gyventojai sudaro veik pusę miesto gyventojų.

Iš 35,657 gyventojų, 17,086 vokiečių kilmės.

Kitchener miestas randasi Ontarijos provincijoj.

Sudarytų Nemažą Miestą

Jeigu visi Montrealo miesto italai būtų susispietę į vieną distriktą, tai būtų nemažas miestas.

Montrealo mieste yra 23,752 italai.

Apskaičiuojama, kad nei viename kitame Kanados mieste nėra tiek italų kilmės žmonių, kaip Montreale.

Italai pasitinka sąjungininkų kariuomenę su didžiausiu entuziazmu. Štai šiame atvaizde matote italus sveikinant kanadiečius su tanku, traukiančius į frontą.

Atima Darbininkus Iš Lietuvių Ūkių

Rašo V. Niunka

Vokiečiai, vykdydami vadinamąją visuotiną mobilizaciją, įvedė tikrą baudžiavą Lietuvos sodžiuje. Kovo mėnesį šiemet jie išleido įsakymą, nustatydami, kokiam skaičiui darbininkų leistina dirbti lietuvių ūkiuose, būtent:

Dviejų ar mažiau hektarų ūkiui skirta vienas asmuo kaipo darbininkas; dviejų-trijų hektarų ūkiui — du asmenys; penkiem ir iki dešimties hektarų — trys asmenys; dešimčiai ir iki 20 hektarų — keturi. Jeigu šeimoj yra daugiau, kaip keturi žmonės, tai "liekamieji" turi dirbt kur kitur.

Pasiremdami šiuo įsakymu, vokiečiai įsiveržėliai išsiuntė Vokietijon į vergų darbus ūkiuose ir dvaruose tūkstančius lietuvių valstiečių, taip pat ir keturiolikinius jaunuolius; kitus gi lietuvių kaimiečių "perviršius" jie paskyrė dirbti vokiečių kolonistų dvaruose ir ūkiuose Lietuvoj.

Toliau, gabendami vis daugiau lietuvių į Vokietiją, naciai išleido dar žiauresnį įsakymą gegužės 10 d. šiais metais. Šį įsakymą pasirašė dr. Peneze Kaune, štai kaip sumažintas žmonių skaičius lietuviškuose ūkiuose:

Vienam žmogui leistina dirbti tris dienas savaitėje vieno hektaro ūkyje; vienam asmeniui leistina dirbti keturias dienas savaitėje ūkyje turinčiame nuo vieno iki dviejų hektarų; vienas žmogus — nuo dviejų iki penkių hektarų; pusantro žmogaus — nuo penkių iki septynių hektarų ir t.t.

Pagal kovo mėnesio įsakymą, pilnais ūkio darbininkais laikomi visi virš 14 metų amžiaus. Vyrai senesni kaip 55 metų ir moterys virš 45 metų taip pat yra skaitomi pilnais lauko ūkio darbininkais. Tokiu būdu vokiečiai gali palikti tik porą senių ūkiui turinčiam penkis hektarus, o visus kitus šeimos narius išvaryti darbams vokiečių ūkiuose ir dvaruose.

Naujasis vokiečių "įstatymas" sako, jog ūkio darbininkų moterys turi dirbti vokiečiams-žemės savininkams ne mažiau kaip 150 dienų per metus, bet ir daugiau, jeigu vokietys reikalauja.

Tokiais patvarkymais remdamiesi, įsiveržėliai išsiuntė Vokietijon vergauti dar didesnį skaičių lietuvių valstiečių. Jie grūda Vokietijon ir tokius žmones, kurie, pagal pačių nacių įstatymus, turėtų pasilikti Lietuvoje kaip žemdirbiai.

Šiemetinis gegužės 10 d. įsakymas pareiškia, kad jeigu lietuvio ūkyje negana darbo, tai, girdi, "atliekami" šeimos nariai virš 14 metų amžiaus, vyrai ir moterys, gali būti pasiųsti į kitus darbus, reiškia, į vokiečių kolonistų dvarus ir ūkius arba Vokietijon. Apskričių vokiečių komisarai sprendžia, ar gana ūkyje darbo visiems šeimos nariams, ar ne. Ir jie skiria tiek lietuvių valstiečių darbui vokiečių kolonistų dvaruose ir farmose, kiek šie reikalauja.

TIM BUCK SAKO KINGO VADOVYBĖ SUSIBANKRUTAVO

WINNIPEG. — Aną sekmadienį čia kalbėdamas, naujesios Darbo-Progresyvių Partijos vadas Tim Buck pareiškė, kad Kanados ministerio pirmininko Kingo kalba liberalų vadų susirinkime iškėlė viršun, kad jo vadovybė susmuko.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.
Newark, N. J.

Senėjimas retai kada eina lygiai, vienodai ir normaliai. Dažnai sunku esti pasakyti, ar tai tebėra paprastas, nesupainiotas senėjimas ar urmingai prisidėję išsigimimo reiškiniai. Taip yra dėlto, kad šitokie ligūsti apsireiškimai yra tik padidėję ir pagreitėję normalios pakaitos. Tarpe šitokių senėjimo netvarkų rimčiausios yra kraujagyslių ir inkstų ligos, cukrinė liga, narių įdegimas, vėžys ir gyvenimo pakaitos išsigimai.

Seno žmogaus ligos, ne taip kaip jauno, vis dažniausia užsitęsę, chroniškos, ir vis eina laipsniškai blogyn, gai, slaptai ir nežymiai. Ar nors jos prasideda pasalinčia taip jau daug reiškia bakteriniai apsikrėtimai, tebėra klausimo dalykas. Apie ankstyvą gydymą paprastai mažai kas tesikiršina, kadangi nesijaučia tokio žymaus nesmagumo. Ir daugely šitokių senėjimo ligų su išgydymu nelengva. Aukštą kraujo slėgimą, reumatizmą, šlapligę galima bent apstabdyti ir suvaldyti, o jau ir tai yra labai vertas siekis.

Apstabdyt ir Suvaldyt senėjimo eigą labai svarbu kiekvienam individui. Kuo anksčiau pradėsi taikyti sau tokias apstabdomąsias ir suvaldomąsias senėjimo priemones ir kuo griežčiau individualiai jas sau pildysi, tuo geresnis bus gydymas, tuo sekmingesnis bus tavo gyvenimas. Senėjimas ir su juo susiję organizmo pakaitos neprasideda senam žmogui. Jos prasideda dar pusėtinai jaunam tebesant. Todėl, jei tos išsigimimo bei gedimo netvarkos būtų susektos ir suvaldytos laiku, iš anksto, pirma, negu veiksminės audinių pakaitos pasidarys pastoviai įsitvirtinusios, tai senėjimas eitų sau iš lengvo, neatimdamas gabumo dirbti ir džiaugtis gyvenimu. Senėjimo visai išvengti negalima, negalima jo prašalinti, bet jo varginančios pasėkos galima žymiai palengvinti.

Apsaugomosios senėjimo priemonės yra pačios svarbiosios. Todėl svarbu periodingai patikrinti sveikatą, nors nesijauti ligotas. Tegul gydytojas smulkmeningai ištyrinėja visą fizinę būklę; tegul išklausinėja visą sveikumo ir nesveikumo istoriją; gavęs laboratorijos raportus, tegul jų prasmę išaiškina klijentui. Remdamasis visais suradimais, tegul išdėsto apsaugomąsias priemones sveikatai palaikyti, nuodugniai, individualiai, — ir visa tai ne tik kad padės pailginti tau gyvenimą, bet užtikrins geresnę sveikatą, jėgą, energiją ir naudingą darbą, nors tu jau ir būtum persiritęs anon pusėn gyvenimo čiukuro.

Kaip Ėjo Tarybininkų Koferencija Pitsburge

Delegato Raportas Marquette Park Home Owners Associacijai

Pirma Sesija

Pirmoji sesija atsidarė ketvirtadienį, rugsėjo 2 d., 10 valandą ryte. Sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Kun. Jonas Švagždys atkalbėjo invokaciją. Padaryta pricsaika Amerikos vėliavai.

Visa konferencijos valdyba buvo iš anksto paskirta be delegatų žinios ar balsavimo. Leonardas Šimutis — pirmininkas, Pijušas Grigaitis — raštininkas, Mikas Vaidyla — iždininkas.

Pirmininkas atidaręs sesiją pareiškė delegatams, kad "turim džentelmonišką agrymentą ir pagal jį vesime šios konferencijos tvarką." Delegatai pasižiūrėjo vienas į kitą, ką reiškia tas "džentelmoniškas agrymentas?"

Pirmoje sesijoje daugiausia buvo kalbos. Du iš žymesnių kalbėtojų buvo Pennsylvanijos senatorius James Davis, kuris pasakė labai gerą kalbą, kas link Amerikos laimėjimo karo, užgirdamas prezidento Roosevelto ir premiero Churchill Atlantiko Charteri, ir Delaware Senatorius James Tunnell. Kaipo demokratas kalbėjo labai aiškiai ir didžiavosi prezidento Roosevelto administracija, ir pareiškė, jog Aliantai be jokios abejonės laimės karą greitoje ateityje.

Mano nuomone, pirmininkui reikėjo užleisti vietą perstatyti abu senatorius žmogui, kuris gerai vartoja anglų kalbą ir paaiškinti dėlko lietuviai čia susirinkę. Tokioje svarbioje konferencijoje, kurioje dalyvavo du žymūs Suv. Valstijų senatoriai, pirmininkas perstatė juos tik keliais žodžiais, tas gali sudaryti įspūdį, kad lietuviai yra nekultūringi, kad net pirmininkas pats silpnai vartoja anglų kalbą.

Delegatai tuomi užsigavo, o labiausiai jaunimas, kad nedavė jiems progos kaipo Amerikos jauniems lietuviams gražiai perstatyti tokius žymius kalbėtojus. Veikiausia taip buvo iš anksto padaryta "džentelmoniškame agrymente," kad nieko kito neįsileisti, kaip tik tuos "džentelmonus." Buvo ir lietuvių kalbėtojų, kuriuos patėmijote laikraščiuose.

Antra Sesija

Popietinę sesiją, pirmininkas atidarė su dviem padėjėjais — p. Gugis ir p. Gegužis. Vėl tęsėsi kalbos ir referatai. Taip-pat buvo pareikšta, kad yra 600 delegatų konferencijoje. Vėliaus pataisyta klaida, kad yra tik 400 delegatų, o trečią syk išduotas raportas, jog yra tik 370 delegatų.

Pasiųsta telegramos prezidentui Rooseveltui ir Secretary of State Cordell Hull tikslu, kad gauti konferencijai sveikinimus, bet nei vienas neatsakė į telegramas. Referatų klausyta iki 6 val. vakaro, ir uždaryta pirmos dienos sesija. Vėliau vakaro įvyko bankietas, kuriame dalyvavo daug delegatų ir svečių ir buvo gan gražių kalbų ir išsireiškimų iš įvairių kalbėtojų.

Trečia Sesija, Rugsėjo 3 d.

Antros dienos sesijoje delegatai susirinko paskirtu laiku ir vėl pirmininkas Šimutis atidarė konferenciją, ir vėl tęsėsi referatų ir rezoliucijų skaitymas. Pasiųsta telegrama premieriui Churchill, bet negauta atsakymo. Ilgiausias "referatas" buvo ponios Devenienės, kuriame ji niekino ir pasmerkė Rusiją būk už kankinimą lietuvių. Pagal jos pareiškimą, sena paklodė ar kepurė Rusijoje yra brangiau įvertinama negu $100.00.

Delegatam labai nubodo klausytis ir sėdėti, vienok laukėme kada prasidės konferencija tikrenybėje, kada duos progos delegatams kalbėti apie rezoliucijas, kada pradės skaityti įvairias delegatų priduotas rezoliucijas, kada bus viešos diskusijos. Bet mes delegatai negavome tos progos ir **net nebuvo nei iššaukta delegatų vardai ir pavardės.**

Dr. Petras Vileišis nustojo kantrybės besėdėdamas, kaip ir kiti delegatai. Įgavęs užtektinai drąsos, neprašytas užėjo ant platformos ir pareiškė protestą sakydamas: **"Ko mes čia susirinkome, kadangi viskas buvo iškepta be mūsų įgaliojimo ar pritarimo."** Jo kalba sukėlė didelį sujudimą tarpe delegatų. Delegatai plojo rankomis, net sienos drebėjo, bet vice-pirmininkas Gegužis "nuprašė" Dr. Vileišį nuo platformos sakydamas, kad jis ne vietoje taip šaukia. Po Dr. Vileišio karštos kalbos beveik visi delegatai pakėlė rankas prašydami balso kalbėti. Pirmininkas, pamatęs, kad delegatai visi nori ko nors pridėti savo kalbomis, pasakė: Jeigu leistum visiem kalbėti, ši konferencija neužsibaigtų per tris dienas. Liepė visoms atsistoti ir užgiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus, ir tuomi užsibaigė trečioji sesija.

Ketvirtoji Sesija

Popietinei ketvirtai sesijai prasidėjus, vėl tęsta referatai ir kalbos. Retkartėmis buvo įmaišomos rezoliucijos. Paskui sekė aukų skaitymas. Aukų priėmimo raštininkas pareiškė, kad yra 18 puslapių raportas ir pradėjo skaityti vardus organizacijų ir kiek aukų. Delegatai pasipriešino, kad necikvoti veltui laiko, o tęsti toliau konferenciją, nes aukos tilps laikraščiuose. Pirmininkas Šimutis pareiškė, kad reikia jį perskaityti, ir nepaisant mešimo, raportas perskaitytas, kas užėmė arti 2 valandų laiko. Paskelbta, kad surinkta $6,150.00 aukų. Taippat paskelbta, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimas pasižadėjo pirkti po $50,000 karo bonų. **O kas link karo bonų pardavinėjimo kon[illegible]cijoje, mažai atkreipta dom[illegible], nors girdėta iš delegatų, ka[illegible] jie turėjo atsivežę pinigų i[illegible] čekių pirkimui bonų.**

Vėliau pirmininkas paskelbė, jog dabar bus rezoliucijų skaitymas dėl pasmerkimo karo kriminalų ir delegatai labai plojo rankomis. Kun Vaškas perskaitė tą rezoliuciją. Aš daviau įnešimą paminėti toje rezoliucijoje vardus Hitlerio, Musolinio, Hirohito ar Tojo, kadangi prezidentas Rooseveltas juos įvardino savo kalbose, tai turėtume ir mes juos aštriau pasmerkti šioje konferencijoje. Mano įnešimas buvo paremtas, bet vienas "džentelmoniško" agrymento narys davė įnešimą priimti rezoliuciją kaip skaityta. Nežinau dėl kokios priežasties pirmininkas nepakartojo mano pataisymo ir neleido ant balsų, bet paėmė antrą įnešimą, pasakė, kad rezoliucija yra gerą, ir liepė visiems delegatams atsistoti, "kurie pritaria, kad Lietuva būtų laisva."

Pati jų rezoliucija buvo per švelni šiame momente. Buvau priėjęs savo pagamintą rezoliuciją, bet mano rezoliucija nebuvo svarstoma ir veikiausia buvo numesta taip, kaip ir kitos priduotos rezoliucijos.

Apie 6 valandą vakaro pirmininkas pasakė "atsisveikinimo žodį" delegatams. Delegatai pradėjo žiūrėti į vienas kitą netikėdami, kad konferencija jau užbaigta. Tuomet pirmininkas išsitraukė iš kišeniaus kokį tai popieros lakštą ir pradėjo aiškinti, kad turi kokį "statutą," bet jį perskaityti "užimtų kelias valandas." Tuomet pradėjo aiškinti, kad tas "statutas" yra išdiskusuotas, apkalbėtas ir sutvarkytas pagal "džentelmonišką agrymentą" ir jeigu delegatai nori, kad Lietuva būtų laisva, turi jį priimti be skaitymo. Delegatai pradėjo reikalauti jį perskaityti. Pirmininkas pamatęs, jog didžiuma delegatų pakėlė rankas prašydami balso, nebežinojo kaip dalyką sušvelninti. Kur-nebuvęs užbėgo ant platformos tulas Grinius ir prikišęs nosį prie garsiakalbio pradėjo šaukti, kad tą statutą nereikia skaityti, kad jis yra jį perskaitęs, kad statutas esąs geras ir katrie nori, kad Lietuva būtų laisva, turi priimti tą "statutą" be skaitymo. Pirmininkas Šimutis garsiai užriko klausdamas delegatų, katrie nori, kad "mūsų brangi tėvynė būtų laisva," kad jie atsistotų. Visi delegatai atsistojome, "kad Lietuva būtų laisva." Vėliau prašyta atsistoti tų, kurie nenori, kad Lietuva būtų laisva. Žinoma, nei vienas to nenorėjo ir nenorės, ir todėl nei vienas neatsistojo. Tuomet pirmininkas pareiškė, kad "statutas" priimtas vienbalsiai. Pirmininkas užkamandavo užgiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus ir tuomi konferencija užsibaigė apie 6.30 val. vakare.

Delegatai išsiskirstė po "nubalsavimo" kates maiše.

(Bus daugiau)

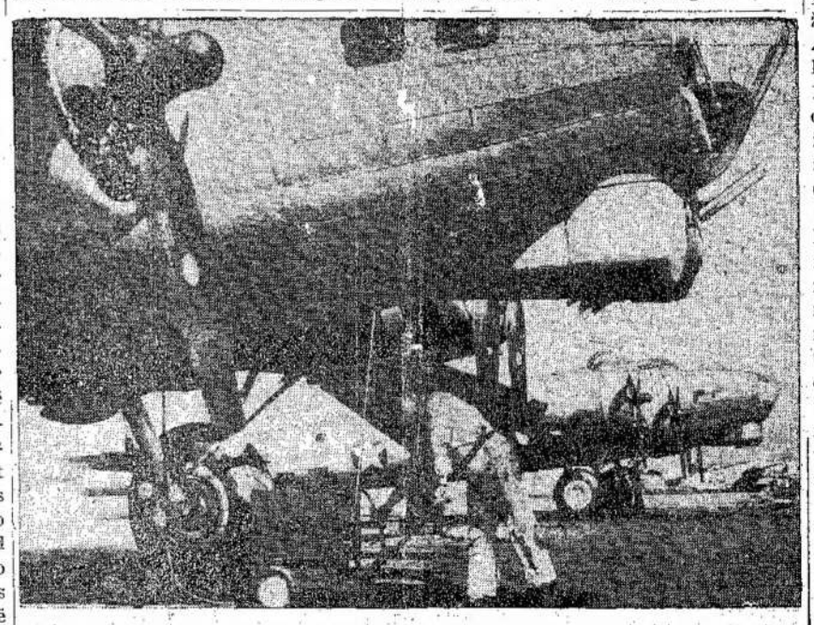

Skrendančios Tvirtovės pirmiau neturėjo ginklų savo priešakyje. Dabar jos apginkluotos dviem kanuolėm ir iš priekio. Tokios tvirtovės dabar pasiekia visus Vokietijos kampus ir pleškina vokiečių įmones ir kitus militarinius įrengimus. Jos pasiekia net Lenkijoj esančius vokiečių fabrikus ir kitus militarinius punktus.

Raportas iš Raudonojo Kryžiaus Ratelio Darbų

TORONTO. — Vasaros sezonui užsibaigus, Raudonojo Kryžiaus Toronto Lietuvių Moterų Ratelis sušaukė savo susirinkimą peržiūrėjimui savo nuveiktų darbų. Į susirinkimą atsilankė nemažas būrys draugių, jų tarpe ir naujų, kurios tapo narėmis. Taipgi buvo ir draugė E. Byrienė, Nacionalio Komiteto narė, kuri atsišaukė, kad narės prisidėtų prie komiteto kampanijos del paramos lietuvių ir jų vaikučių Sovietų Sąjungoje.

Susirinkimas, apsvarstęs draugės Byrienės atsišaukimą, priėjo išvados, kad ir toliau pasidarbuoti del to tikslo, nežiūrint to, kad ratelis įteikė komitetui nemažai pančiakų, kurios jau išsiųstos.

Buvo nutarta kaip galint greičiau surengti parengimą Sovietų Sąjungos lietuvių paramai ir Kanados lietuvių karių pasveikinimo fondui.

Susirinkime pasirei š k ė mintys, kad už sukeltus pinigus pirkti medžiagą ir siūti sukneles Sovietų Sąjungos lietuvių mergaitėms.

Minėtas parengimas buvo surengtas lietuvių salėj ir buvo gauta $89.55 aukų. Padengus išlaidas, buvo padalyta po $40.00 Kanados lietuvių karių pasveikinimo fondui ir Sovietų Sąjungos vaikučių paramai. Tokiu būdu komitetas turi jau $49.50 del pirkimo medžiagos Sovietų Sąjungos lietuvių mergaičių suknelėms. Komitetas kreipiasi į visas ratelio nares prisidėti su darbu, kad šis darbas būtų atliktas kaip galint greičiau ir su sekančiu siuntiniu suknelės būtų išsiųstos.

Sekantis Raudonojo Kryžiaus Toronto Lietuvių Moterų Ratelio susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, 7 valandą vakaro, lietuvių salėj. Visos narės ir simpatikės kviečiamos atvykti. Apart diskusijų ratelio reikalais, bus renkama nauja valdyba.

Kas Kiek Nudirbo

Apart kitų darbų, kuriuos atliko ratelio narės, buvo numegzta 85 poros pančiakų del Raudonojo Kryžiaus ir 45 del Sovietų Sąjungos lietuvių kareivių. Dvi poros dar neužbaigtos.

Pančiakų mezgime pirma vieta tenka draugei U. Kevėžienei. Ji numezgė 25 poras. Antra vieta tenka draugei E. Karpavičienei, kuri numezgė 12 porų. Trečia vieta tenka draugėms E. Laurusevičienei ir B. Tamošiūnienei, kurios numezgė po 10 porų. Kitos draugės numezgė sekančiai:

Z. Jakavičienė 6 poras, M. Paužienė 6 poras, U. Sasnauskienė 3, A. Ylienė 3, Kuraitienė 2, S. Marcinkevičienė 2, Babičiuk 2, Murauskienė 2, A. Kižienė 2, L. Baličaitė 1, F. Linartaitė 1, Kundraitienė 1, Sarapienė 1, Matukienė 1, Leišienė 2, Janauskienė 1, Bimbienė 1, Povilaitienė 1, Rukienė 1, Pažerienė 1, Banulienė 1.

Tokiu būdu rankomis buvo numegzta 96 poros. Be to, 36 poros buvo numegztos mašina. Viso 132 poros. (Dvi poros iš jų dar neužbaigtos).

Kas Kuo Prisidėjo ir Parėmė Parengimą

Žemiau telpa pavardės tų draugių, kurios prisidėjo kėksais ir kitais dalykais prie ratelio parengimo del Kanados lietuvių karių fondo ir Sovietų Sąjungos lietuvių paramos:

Bimbienė, Folertienė, Daugelienė, Šinkūnienė, Byrienė, Leišienė, Rukienė, Šimonienė, Jakavičienė, Sarapienė, Bernatavičienė, Dalinkevičienė, Sasnauskienė, Linartienė, Račienė, Ramanauskienė, Karpavičienė, Matukienė, Murauskienė, Viltrakienė, Masienė ir Baniulienė.

Toliau seka draugai ir draugės, kurie tame parengime aukavo:

Laurusevičiai **$10.00**, Zostautas, Indriūnas, Medelinskas, Ylai, Savickai, Janauskai, Guoba, Jakavičiai, Moskaitis, Karpavičius, Garulis, Gutauskas, Zalionis ir Račys po $2.00.

Olga Kirilova, Zykuvienė, Šimonienė, Daugelienė, Viltrakienė, Padolskienė, M. Šimkūnas, Šiūlytė, Sasnauskaitė, S. Karvelis, Sarapas, Povilaitienė, Guobai, Vitkus, Morkis, Miškūnas, Baltuška, Mingilas, Kevėžienė, Kuktoras, Jaunasis Balaišis, Bernatavičienė, Piteris, Matonis, Radzevičius, Sniceris, Grapštas, Grigalius, Meldažienė, Ch. Morkūnas, Baniulytė, Bucevičius, Dapkūniutė, Gavėnas, Jankaitienė, Viktoras, Belas, Makštelė, Bepirštis, Folertai, Leišienė, Paplauskas, Martinonis, Litvinskas, Žiulys ir Ražiukas po $1.00. Dalinkevičienė 25 centus.

Pastaba: Pinigų yra daugiau, negu sąrašas rodo. Matomai nekurie aukotojai liko neužrašyti. Del to labai atsiprašome.

Visoms draugėms ir visiems draugams už pasidarbavimą, už aukas ir atsilankymą tariame didelį ačiū.

A. Ylienė

Kada naciai užpuolė sąjungininkų konvojų šiauriniame Atlante, jie nuskandino visą eilę laivų, jų tarpe naikintuvą St. Croix. Iš 147 naikintuvo jūrininkų išsigelbėjo tiktai vienas. Tai William A. Fisher, kurio atvaizdą matote čionai.

JONAS MARCINKEVICIUS

Baronas Ties Maskva

(Tęsinys)

Rytą keletas Želvio draugų buvo jau žuvę liepsnose, du iš jų vokiečiai nušovė bėgančius. Mykolas su sūnum šįkart išliko gyvi. Juos išgelbėjo apstabdąs gaisrą raistas. Mykolas Želvys po to dar spėjo padegti vokiečių komendantūrą, bet ir pats žuvo. Jį pakorė. Vaikas išklydo į žmones ir užaugo, kitiems piemenaudamas, kitų žemę dirbdamas. Užaugo vienas kaip pirštas, mažai kalbus.

Praėjo daugel metų . . .

Tarybų Lietuvos laikais Julius Želvys buvo pau išbridęs iš gyvenimo purvų. Jo žmona tarnavo vaikų darželyje, jis buvo MTS direktorius. Į savo kuklią laimę jis buvo prasikalęs šviesų langą. Tačiau Hitlerio gaujoms užpuolus Tarybų Sąjungą, Želviui teko trauktis. Jis nespėjo nė su šeima pasimatyti.

Su šautuvu ant pečių Želvys prisijungė prie raudonarmiečių dalinių ir drauge dalyvavo mūšiuose ties Smolensku.

Drąsų, ištvermingą lietuvį dalinio vadas, majoras Kuratovas, pakėlė į seržantus.

Gruodžio 24 dieną Maskvos fronte, ties Klinu, Julius Želvys su kitais dviem raudonarmiečiais buvo pasiųstas žvalgybon. Sniegu nuklotais laukais, krūmokšniais žvalgai šliaužė keliolika valandų priekin ir vis nieko nepastebėjo, neužtiko. Atėjo vakaras. Žvalgai buvo jau toli nuo savo dalinio ir staiga pamatė vienišą trobą. Kitos buvo sudegusios, ir tik karštus pelenus vėjas mėtė po balto sniego kalnelius. Žvalgai sugulė ir ilgai dairėsi. Iš trobos išėjo keturi vokiečiai. Vienas prigulė, trys kažką kalbėjo ir ginčijosi. Želvys nutarė šitaip. Jis prišliaušiąs prie trobos ir mesiąs į vidų granatą, nes, jo samprotavimu, viduje turėję būti daugiau hitlerininkų, likusieji draugai nudėsią po vieną vokietį, o kitus paimsią nelaisvėn, kaip "liežuvius."

Ir Želvys nušliaužė. Po penkiolikos minučių trinktelėjo sprogimas, ir juodi dūmai su dulkėmis ir liepsna išsiveržė pro langus. Pro duris išbėgo dar du hitlerininkai. Penkis vokiečius Želvys ir jo draugai taikliais šūviais patiesė ant sniego, o vieną likusį paėmė į nelaisvę.

Surišęs vokiečiui rankas, aplinkiniais keliais, kad nebeužšoktų ant minų, Želvys parvedė jį į štabą.

Iškratęs vokietį ir apžiūrėjęs jo dokumentus, jaunesnysis politvadovas paklausė:

— Baronas?

Hitlerininkas, apžėlęs, pajuodęs, piktai degančiu žvilgsniu, linktelėjo galva.

— Leitenantas?

— Taip.

Baronas paprašė gurkšnio vandens. Laikydamas rankoje puodelį, jis tokiu gyvulišku žvilgsniu permetė Želvį, jog jį net šiurpas nukratė.

— Džiaukis, kad nenudūriau, — tarė Želvys ir metė machorkos suktuką į kampą.

— Leitenantas baronas fon Biuchleris, — kalbėjo politvadovas, peržvelgęs visus štabo kambarėly. — Ir kiek tėvelio laiškų beturįs, kiek fotografijų . . . O pypkė, matyti, iš kartų kartos kaip talismanas ėjo.

Staiga Želviui tartum kas per galvą būtų davęs. Biuchleris? Ar tik nebus jis giminė to paties barono, dėl kurio žuvo Danutė, motina, giminės, dėl kurio jis su tėvu vos neužtroško degančiame miške. Ar tik ne tas pats, kuris pakorė jo tėvą?

— Tai jūsų tėvas šitam laiške rašo apie Lietuvos dvarus ir moko, kaip reikia elgtis su žmonėmis? — kurį laiką skaitęs jo laiškus, vėl paklausė politvadovas.

Leitenantas susiraukė, lyg jam kas yla būtų dūręs į pašonę.

Želvys pasakojo:

— Ilgai aš žiūrėjau į gelsvą kauliną pypkę, ir štai, va, tartum man protas būtų nušvitęs. Mano akyse atsistojo praeities vaizdai, baronas kapitonas su kauline pypke dantyse, Danutė, gaisras miške.

"Tai jis, jis, prakeikto barono sūnus ar giminaitis, — sušukau visa gerkle, — jis, prakeiktasis!"

— Jei ne politvadovas, aš jį būčiau nusmaugęs. Sulaikė mane.

— Po ilgesnių "rimtesnių" tardymų leitenantas prašneko.

— Pasirodė, kapitonas Biuchleris — tas pats, dėl kurio tiek iškentėjome, —būdamas Lietuvoje iki savo žuvimo buvo spėjęs parašyti namiškiams daug laiškų apie mūsų kraštą. Tais laiškais sužavėtas leitenanto dėdė, kapitono brolis ir dabar rašė savo sūnėnui, primindamas būtiną reikalą atkeršyti lietuviams už tėvo žuvimą ir nusižiūrėti sau ne mažesnį dvarą negu tėvas buvo nusižiūrėjęs. Bet dvaro jie nebematys ne tik Lietuvoje — niekur jo nebematys, — baigė Želvys, daugiau nė žodžio nepasakodamas.

(Galas)

KARIO ĮSPŪDŽIAI BRITŲ SOSTINĖJE

Rašo P. Pajuodis

(Tąsa)

Įeinu į kinoteatro prieangį. Reklama rodo, kad yra rodoma arti dešimtios dalykėlių, daugiausia pasaulinio karo žinių. Kaip ir visur, kinoteatras užsidaro 10 val. naktį.

Po dešimtos valandos gatvės pasidarė dar tamsesnės. Judėjimas pradeda žymiai mažėti. Pricinu gatvės galą (nakties laiku žemlapis negilinoja). Gatvių užrašų nematyti. Turi vartoti liežuvį, kad dasigauti į reikiamą vietą. Oras apsiniaukęs, lig lyti nori. Tas dar daugiau didina tamsą. Man besidairant tamsoje, ant kryžkelės, kažkas užgavo petį.

"Atsiprašau. Nežinote kur randasi Great Portland gatvė?" klausiu praeivio.

"Pasukite į dešinę. Ketvirta gatvė nuo čia," atsako moteriškas balsas ir paskui dadeda: "Aš irgi einu į tą pusę."

"Tad mane nuvesite į tą pusę?"

"Į dešinę." Ji paima mane už rankos ir vedasi.

"Gerokai tamsu," sakau jai, visai nematydamas jos veido.

"Tamsu . . . Ar senai Londone?"

"Dar tik apie 10 valandų ir pirmą kartą. Del to ir paklydau."

"Londonas didelis miestas, lengva paklysti."

"Dienos metu ir dideliame mieste galima verstis, bet tokioj tamsoj, tai ant vienos gatvės galima paklysti."

"Ar senai mūsų krašte ir iš kur?"

"Vienas mėnuo ir kelios dienos. Esu kanadietis."

"Kaip patinka Anglija?"

"Gražus kraštas."

"Vokiečiai gerokai apdaužė." Kiek patylėjusi dadėjo: "Bet dabar jiems atsilyginama su kaupu."

"Be jokio pasigailėjimo," dadėjau.

Besikalbant ir besidairant, kad kur akies neišsidurti, priėjome ir Great Portland gatvę. "Štai ir jūsų gatvė," tariа moteriškė.

"Labai ačiū," tariu jai ir teiraujuos, kaip toli ji gyvena.

"Aš gyvenu užmiestyj, bet atvykau praleisti savaitės galą pas sesutę, kuri gyvena netoli nuo čia."

Mes tamsoje iškalbėjome apie pusvalandį laiko. Matytis mergina gerai supranta karą. Du jos broliai ir viena sesuo kariuomenėj.

—o—

Įėjęs į savo butą pirmiausia užsimokėjau 1 šilingą (apie 25 centus) už nakvynę ir nučjau į kambarį.

Paržiūrėjau tris laikraščius, kuriuos dieną nusipirkau. Laikraščiai kainuoja nuo 1 iki 2 penų. Daugiausia keturių puslapių. Tik sekmadienių laidos būna didelės, kartais iki poros desėtkų puslapių.

Nakvynės taisyklės tokios, kad prieš 12-valandą turi būti kambaryje. Vėliau nebejeisi. O rytą 8 valandą turi išeiti. Yra ir tokių, kur galima bile kada grįžti, bet tokių nebebuvo.

Pusė po septynių mus prikėlė, o aštuoniose pašaukė ant arbatos. Už puoduką arbatos reikėjo sumokėti 1 peną arba 2 centu.

Su savo kelionės draugu, užsidėję kuprines, vėl traukiame gatvėmis. Nusipirkau rytinį laikraštį.

Kuprinės labai nepatogus dalykas gatvėse, todel nutariame eiti į kanadiečių Beacon kliubą, kur galima pasidėti kuprines. Tas kliubas turi didelį kelių aukštų namą, kuriame yra skaitymo, rašymo ir įvairių žaidimų kambariai. Keletas kambarių su bilijardo stalais. Maudimosi tanka, prosinimo vieta. Tas viskas kareiviams veltui. Net ir bankas yra, kur gali kanadiškus pinigus iškeisti. Išsikeičiau dešimtį dolerių, už kuriuos gavau 2 svaru ir 16 penų. Svaras turi 240 penų arba 20 šilingų, o šilingas — 12 penų.

Kepamų blynų kvapas maloniai mučasi į nosį. Stojame į eilę ir pamažu artinamės prie merginų, kurios ant didelių elektrinių pačių varto blynus ir kai tik bent kiek parausta, meta juos ant lėkščių po porą kiekvienam. Viena mergina užtepa sviestu arba sirupu ar džemu. Toliau moteris paduoda puoduką arbatos ar kavos. Dar toliau -- doňatsų pintinė, virš kurios užrašyta, kad galima imti tik po du. Paskiau už viską turi užsimokėti 9 penus arba 18 centų. Palyginus su Kanada, tai visai nebrangu. Tas, žinoma, tik kareiviams. Civilinėse valgyklose kainuoja daugiau.

Kelionės draugą palieku valgykloje, o aš nueinu į skaityklą. Sėdu į kėdę ir peržiūriu laikraščius. Čia irgi yra visokių laikraščių, knygų. Tarp jų matytis Toronto Daily Star, Telegram ir kitų miestų laikraščiai.

Sugrįžęs į valgyklą savo draugo neberandu. Pasimetėme vienas kitą.

Sueinu su keletu kanadiečių, su kuriais kartu įstojome į kariuomenę, ir su kuriais kartu mokinomės karinio užsiėmimo. Lietuvių, tačiau, neteko sueiti.

—o—

Karys P. Kiškis prisiuntė man du Londono lietuvių antrašus: Smetonos "konsulo" ir lietuviškos bažnyčios. Jis nežinąs progresyvių lietuvių antrašų.

Manau sau, atsilankius į Londoną reikia sueiti ir pasikalbėti su lietuviais tautiečiais. Pasitiesiu miesto žemlapį ir studijuoju, kurioje miesto vietoje randasi lietuvių bažnyčia. Čia bažnyčia, aišku, gyvena ir lietuvių.

Paimu požeminį traukinį, kuriuo man teka važiuoti pirmu kartu. Tai patogi ir greita susisiekimo sistema.

Ilipu atžymėtoje vietoje. Elevaterium užvažiuoju ant viršaus ir pamatęs policininką klausiu tolimesnio nurodymo. Bet policininkas man sako, kad mano nuvažiuota veik 7 mylios kitan kraštan. Man buvo reikalinga surasti Ovan gatvę, o aš paėmiau Ovan stotį, kuri randasi visai kitame šone.

Norėdamas daugiau miesto pamatyti, važiuoju atgal autobusu.

Važiuojant į rytus, dažniau matosi sugriauti namai. Vietomis net ištisi blokai suardyti. Privažiuoju prie Švento Povilo katedros, kurios tik rėmai likę. Tai buvęs dailus pastatas, o dabar pro jo groblus nardo pulkai balandžių ir švilpia vėjas.

Atvažiuoju ant Oval ir Hackney gatvių kampo, nuo kurio netoli randasi lietuvių bažnyčia. Jau trys valandos. Apsidairau. Žmonių visai nesimato apie bažnyčią. Netoli bažnyčios matyti aludė. Užsuku tenai ir išgeriu stiklą alaus. Sėdėdamas klausausi, ar nenugirsiu kalbant tautiečius. Nesigirdi. Du anglai kalbasi garsiai:

"Aną naktį gulėjau jau lovoj, užgirdau didelį ūžimą orlaivių. Pasižiūriu pro langą, o gi pulkai žmonių žiūri aukštyn. Aš irgi išbėgau."

"Aš dirbu prie mašinų, tai nieko negirdėjau," atsako kitas.

"Išbėgęs į gatvę pamačiau šimtus orlaivių virš miesto. Bet jau ne vokiečių, o mūsų. Sako užskrido ant Londono, kad pademonstruoti, kokiais dideliais skaičiais jie lekia į Vokietiją, kad atsilyginti fašistams už jų darbus Londonui."

"Tuos velnius vokiečius reikia visus išmušti," sako jau gerokai įkaušęs žmogelis.

"Žmonės džiaugsmingai šaukė ir mesikavo į skrendančius 'balandžius'. Linkėjo gero pasisekimo ir laimingai sugrįžti. Nespėjau akių sumerkti, kaip vėl ūžimas pasigirdo. Vėl išeinu į gatvę. Tai buvo tie patys orlaiviai, sugrįžę iš atakos. Bet aš manau, kad ne visi sugrįžo."

"Už žuvusių orlaivininkų garbę," sušuko jo draugas atsistojęs ir iškėlęs stiklą alaus.

"Už jų didvyriškumą ir garbingą mirtį," tarė kitas, taipgi atsistojęs ir iškėlęs stiklą.

(Bus daugiau)

Kada amerikietis Floyd Stewart įlindo į granatos išmuštą duobę Tunisijoj, jis surado joj bezdžionę. Jis su ja taip susidraugavo, kad ir dabar nesiskiria. Čia ji matoma ant jo peties.

Gauta Daugiau Aukų Karių Pasveikinimui

Į Kanados lietuvių karių pasveikinimo fondą šią savaitę gauta $61.85. Pridavė bei prisiuntė sekančiai:

Nuo Raudonojo Kryžiaus Toronto lietuvių moterų ratelio drg. I. Rukienė pridavė $40.00.

Drg. E. Laurusevičienė, Toronto, ant blankos surinktų aukų pridavė $8.60. Aukojo sekančiai: A. Matukienė $2.00, E. Laurusevičienė ir Viltrakis po $1.00. V. Batulis, I. Rukienė, Karpavičienė ir Šimonienė po 50 centų. K. Endriukaitis, I. Šimkonis, Grinevičienė, Račienė, Dabkūnas, Lesauskas, Antanaitis, Sasnauskienė, Sarapienė ir Jakavičius po 25 centus.

Drg. O. Raskevich, Bellevue., Alta., prisiuntė surinktų aukų $3.05. Aukojo sekančiai: P. Smith ir O. Raskevich po $1.00. E. Zdanauskienė 55 c., F. Salanta 50 c.

Drg. P. Kisiel, Montreal, prisiuntė $10.20. Aukas surinko O. Balčiūnienė ir J. Vilkelienė. Aukojo sekančiai: Mačiulaitis $1.00. B. Šalčiūnas, T. Keršulis, P. Niaura, Gudas, Masonces ir M. Bunkienė po 50 cnt. J. Adamonis ir Šuplevičius po 30 cnt. Petrauskas, Doveika, Vilimas, Milaknis, Aidikas, A. Vaitekūnas, Liokaitis, Spaičys, S. Virbalas, J. Vilkėlis, J. Skalandis, A. Baselis, W. Spence, J. Aršinalaitis, Stukas, Gudas, J. Jurkštas po 25 cntn. ir aštuoni po mažiau.

Visiems aukavusiems ir pasidarbavusiems tariame širdingą ačiū. Tų, kurie dar nespėjo prisiųsti, labai prašome pasiskubinti. Taipgi dar kartą visų prašome, gaukite ir neatidėliojant prisiųskite karių adresus.

Ką JŪS Galite Atlikti DEL KANADOS?

Jūs žinote, ką Kanada atliko del JŪSŲ. Ji davė jums taiką ir teisę dirbti; taipgi progą garbinti sulig jūsų įsitikinimų, džiaugtis laime; pažinti užtikrinimą ir būti laisvais nuo baimės. Ką jūs galite atlikti del Kanados?

Jūs galite atlikti daug. Jūs galite parodyti jai savo lojalumą ir įvertinimą būdami geras piliečiais. Jūs galite laikytis ištikimai, sąžiningai jos įstatymų. Jūs galite įtempiai dirbti savo darbe, koks jis nebūtų, kad pakelti produkciją, ir sumažinti įtempimą žmonių jėgos trūkumuose.

Jūs galite PASKOLINTI savo pinigus Kanadai. Kanada įsitraukus, kartu su kitomis Jungtinėmis Tautomis, į didžiausį visų laikų karą, karą už laisvę. Kanadai reikia pinigų, kuriuos jūs galite PASKOLINTI apmokėjimui karo išlaidų.

Už tuos dolerius, kuriuos jūs PASKOLINSITE, gausite Pergalės Bonus. Jie yra Kanados pasižadėjimas atmokėti jūsų pinigus -- o Kanada niekad neliko neatmokėjus pinigų, kurie buvo jai paskolinti. Pergalės Bonai atneš jums geras palūkanas, o tie pinigai, kuriuos jūs PASKOLINSITE, padės Kanadai suteikti savo kariuomenei nuolatinę jėgą, kuri pagreitins karo galą, ir atgabens juos namo pergalingus.

Pirkit Pergalės Bonus dabar. Pirkit tiek, kiek galite iš savo sutaupų, o paskui pirkit DAUGIAU kas mėnesį iš savo įeigų. Jūs tuojaus turėsite sutaupę užtektinai pinigų pasinaudojimui progomis, kurias suteiks Kanada po karo.

KAIP JUOS PIRKTI

Duokit savo užsakymus Pergalės Paskolos pardavinėtojui, kuris atsilankys pas jus, arba bile kurio banko skyriui ar trusto kompanijai. Jūs taipgi galite pirkti Bonus per savo samdytojus už grynus pinigus arba ant išsimokėjimo. Galite siųsti savo užsakymus vietinėms Pergalės Paskolos įstaigoms. Bile kuri iš šitų agentūrų su mielu noru padės jums užpildyti aplikacijas. Bonai gali būti perkami už $50, $100, $500, $1,000 ir daugiau.

Pagreitinkit Pergalę

PIRKIT PERGALĖS BONUS

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

Pranešimai

Montreal, Que.

VAKARIENĖ

Raudonojo Kryžiaus Montrealo Lietuvių Ratelio moterys rengia puikią vakarienę ateinantį šeštadienį, spalio 16 d., 8 val. vakare, "MALO" salėje, 5287 — 3rd Ave. Rosemont. Pelnas bus skiriamas del lietuvių esančių Sovietų Sąjungoje sudarymui dovanų ir pasiuntimui kaipo nuo Montrealo lietuvių.

Kviečiame visus montrealiečius dalyvauti, pasilinksmiati ir tuo pačiu kartu paremti lietuvius, ypač naršiosius kovotojus.

R. K. Ratelio Komitet.

Masinis Susirinkimas

Šiuo laiku pasaulis pilnas visokių žinių, visokių pasisukimų ir pasikeitimų kaip militariniu, taip ir politiniu atžvilgiu. Tai klausimai, kurie verti padiskusuoti, pasidalyti visiems bendromis mintimis. Tam tikslui, Montrealo Lietuvių Komitetas Prieš Hitlerio Agresiją, šaukia masinį susirinkimą, sekmadienį, spalio 24 d., 1 val. p. p., Point St. Charles lietuvių salėje, 01234 Charlevoix St.

Šiame susirinkime kalbėtojai nušvies bėgamuosius pasaulinės padėties klausimus. Prie to, jame bus pertvarkomas ir šis mūsų Komitetas. Todel labai svarbu, kad juo daugiau jame lietuvių dalyvautų. Pasiruoškite visi ir visos kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir savo draugus atsivesti.

A. D.

Domės Montrealiečiai!

M.S.D.P.D Orkestras ruošia iškilmingą vakarienę, kur bus visokių valgių ir gėrimų. O taip pat prie gero orkestro linksmai pašokti.

Vakarienė įvyks Point St. Charles lietuvių salėj, 01234 Charlevoix St., sekmadienį, spalio 17 d., 4 val. po piet.

Kviečiame visus ir visas atsilankyti.

Orkestro Valdyba

Siuvėjų Žiniai

A.C.W. of A. Lokalo 242 siuvėjai šaukia svarbų susirinkimą, trečiadienį, spalio 20 dieną, 6.30 val. vakare, unijos patalpoje, 7 Prince Arthur St. W.

Lietuviai!

Ar ištikrųjų nėra svarbu mūs pačių reikalai? Ar yra tikrai sunku į mėnesį kartą dalyvauti susirinkime? Ar manote, kad kas už jumis apsirūpins su jūsų reikalais? Užklausk savęs ir gausi atsakymą, kad ne.

Mūsų lokalo palaikymas yra bendrai visų lygus reikalas. Nedalyvaujant ant susirinkimų, lokalas turės pranykti. Tada norėsite ieškoti užtarimo, bet nerasite.

Todel dalyvaukite šiame susirinkime ir raginkite kitus. Yra daug svarbių reikalų, dalyvaudami sužinosite.

Sekr. J. P.
A.C.W. of A. Local 242

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos pirmos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 17 dieną, 2 valandą po pietų, savoj svetainėj, 160 Claremont St.

Visus narius kviečiame atsilankyti į susirinkimą, nes turėsime daug svarbių dalykų apsvarstyti. Taipgi turėsime pravesti balsavimus išrinkimui draugijos Centro Komiteto. Kiekvieno nario pareiga dalyvauti savo organizacijos vyriausios įstaigos rinkime. Nariai turi rūpintis, kad tinkami vadovybei draugai būtų išrinkti.

S. Karvelis
Kuopos Raštininkas

Skani Vakarienė

Sekmadienį, rugsėjo 7 d., Sūnų ir Dukterų draugijos moterų komitetas rengia šeimyniską vakarienę. Maistas bus paruoštas, kaip visada, gerai ir šviežus iš vištienos ir kito maisto, kuriame gausu vitaminų.

Pradžia 6 val. vakaro.

Kviečiame visus singelius ir ženočius.

Moterų Komitetas

Palaikykit tuos biznierius, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSE

Jūsų
Žili Plaukai
Daro Jus Senesniu,
Negu Jūs Esate
Bet Galima Sugrąžinti
NATURALĮĄ SPALVĄ
Tai Nėra Joki
Dažai, Nekenkia Galvai
Ir Garbenoms
Garantuojam
Jei Negelbės, Pinigus Sugrąžinsim
TIK $1.00 UŽ BUTELĮ
Pristatom į Namus
Po Visą Kanadą
Goldenberg Gray Hair Restorer-Expert
932 Dundas St. W.
TORONTO
Tel. TR. 1711

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Tel.: VA.5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

DR. J. MINDES
FIZIKAS IR CHIRURGAS
Daro operacijas ir gydo įvairias ligas, įskaitant odos ligas, olcerį, vėnas ir astmą. Turi moderniškas Electro-Theropy mašinas.
597 COLLEGE ST. — TORONTO
Tel.. ME. 5090

Pirmu Kartu Toronto Mieste

Vienas Milijonas Nacių Negalėjo Paimti Jį!

Dabar! Pirmu kartu scenoje. Visa nuostabi 162 dienų Stalingrado istorija, kuri sukrėtė visą pasaulį. Nutraukta pačiame kovos sukuryje!

Tai gyviausi kovos vaizdai, kokie kada nors buvo nufilmuoti! Pamatykit nacius žudik u s šaudant prieš jūsų pačių akis!

"KATUŠA"
Galų gale parodoma nuostabiausias slaptas Sovietų ginklas — "Katuša."

TIKTAI VIENĄ SAVAITĘ

Pirmadienį, Spalio 18 — Šeštadienį, Spalio 23

VISOS VIETOS REZERVUOTOS — PIRKIT TIKIETUS DABAR

Dieną Kasdien 2.30 v. Dieną 25 c. ir 50 c.
Vakarais Kasdien 8.30 v. Vakarais 50 c. ir 75 c.

Royal Alexandra King St., Arti Simcoe

Canada Packers Darbininkai Stovi Už Savo Teises

ST. BONIFACE, Man. — Rugsėjo 29 dieną įvyko balsavimas tarp Canada Packers darbininkų. Balsavime dalyvavo 954 iš 1,200. Iš visų balsavusių, tai yra iš 954, už streiką balsavo 916, prieš 30 ir 8 balsai buvo sugadinti. Į 1,200 įeina apie 100 furmanų arba kompanijos klapčiukų.

Tas parode, prieš kokį didelį darbininkų solidarumą, prieš kokią darbininkų didžiumą kompanija stoja, nenorėdama pripažinti darbininkų teisių būti organizuotais į uniją, kuri jiems patinka.

Taip pat turiu pažymėti, kad laike balsavimo kompanija grumojo darbininkams, sakydama, kad jeigu eisite balsuoti, tai geriau negrįžkite į darbą. Tas buvo daroma akyvaizdoje to, kad balsavimai buvo vedami valdžios autoritetų. Dabar klausimas lieka, ar valdžia ims kokius nors žygius prieš kompaniją, kuri sulaužė vyriausybės įstatymus. Jeigu darbininkai būtų taip sulaužę įstatymus, tai būtų visai kitaip — jie būtų baudžiami.

Darbininkams, žinoma, svarbu tas, kad ir toliau taip solidariai laikytis ir tęsti kovą už savo teises, nes tik tokiu keliu bus galima laimėti.

Unijistas

Delhi, Ont.

Farmerių Šokiai

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 6-ta kuopa rengia šokius spalio 23 dieną, Stoddard Hotely, Delhi, Ont.

Kviečiame visus apylinkių lietuvius, taipgi ir tolimesnių kolonijų atsilankyti ant farmerių šokių.

Pradžia 7 val. vakaro.

Rengėjai

KLAIDOS ATITAISYMAS

Hamiltono žinutėse buvo pranešta, kad drg. Prontskienė išvežta į General ligoninę operacijai. Turėjo būti Pranskiavičienė.

Draugės Pranskiavičienės už klaidą atsiprašau.

Hamiltonietis

Pardavimui

Parduodu tabako farmą. 90 akrų žemės, puikūs trobėsiai, dvi gyvenamos stubos, dvi barnės, du garažiai, 4 kilos del tabako. Visur yra elektra ir gesas. Didelė nauja grynhauzė. Viena mylia nuo Rodney miesčiuko. Apylinkėj gyvena nemažai lietuvių. Geras kelias.

Kas pageidaujate pirkti tabako farmą, prašau kreiptis asmeniškai arba laišku, kas liečia kainą ir t. t.

Pardavimo priežastis: einam į biznį.

W. Kauzen,
R. R. 3,
Rodney, Ont.

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. Pirma Kuopa

Rengia

Pajų Šokius

SEŠTADIENĮ, SPALIO (OCTOBER) 16

Nuosavoje Salėje

160 CLAREMONT ST.

Šokiai Vyks Prie Smagios Muzikos

Moterims bei merginoms, kurios atsineš pajus, įėjimas veltui.

KVIEČIAME VISUS IR VISAS

Pradžia 8 v. v.

Rengėjai

Įsigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo $6,200 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 aukštyn
4 flatų duplex, nauji, moderniški, nuo $11,300

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager

Raudonosios Armijos Laimėjimai Baugina Lietuviškus Kvislingus

(Atkelta nuo 1 pusl.)

jo išvežti nei vieno grūdo iš šių metų derliaus.

Radviliškio stotyje buvo padegtas didelis sandelis su rekvizuotais grūdais iš valstiečių. Panašiai atsitiko Šeduvoj, Plugėj ir Rokiškyje. Po visą Lietuvą skleidžiami lapeliai, šaukianti valstiečius nevežti vokiečiams agrikultūrinių pročuktų, kadangi Lietuva tuojaus bus vėl laisva sovietinė respublika.

Vis dažniau ir dažniau užmušami vokiečių oficialai. Rugsėjo 5 naktį buvo užmuštas iš revolverio trečias vokiečių vachmistras Pasvalyje. Žmogus, kuris nušovė jį, pabėgo. Tą pačią dieną vokiečio šturmininko Becherio lavonas buvo išgriebtas iš Šventosios ties Ukmerge.

Raudonosios Armijos pergalės sukėlė didelę baimę vokiečių kolonistų ir oficialų tarpe Lietuvoje, kurie anksčiau svajojo apie apsigyvenimą mūsų šalyje ant visados. Kaip praneša "Kauner Zeitung," aplikacijos del praplėtimo komercinių užvedimų Kaune ir Vilniuje "laikinai" suspenduotos nuo pirmo rugsėjo. Pastaruoju laiku charakteringas užrašas pasirodė ant daugelio vokiečių krautuvių Kaune: "Visuotinas išpardavimas." Daugelis vokiečių oficialų siunčia savo šeimynas ir pagrobtą turtą į Vokietiją.

Sunkiai Serga Draugė A. Ylienė

TORONTO. — Draugė A. Ylienė, mūsų laikraščio redaktoriaus žmona, antradienį pergyveno sunkią vidurių operaciją. Ligonė randasi Žydį ligoninėj, Yorkville St., Room 8.

Draugė Ylienė yra aktyvė veikėja progresyviame judėjime. Ypatingai daug dirbo R. K. moterų ratelyje.

Žinodama, kad jai reiks eiti ant operacijos, draugė gražiai savo darbus sutvarkė ir perdavė kitoms draugėms, kad del jos ligos nenukentėtų moterų veikimas. Tačiau draugės moterys jos labai greitai pasiilgs.

Nuo savęs linkiu draugei sustiprėti ir greitai pasveikti.

Kaimynas

30,000,000 BENAMIŲ OKUPUOTOJ EUROPOJ

MONTREAL. — Tarptautinio Darbo Ofiso daviniais, virš 30,000,000 vyrų, moterų ir vaikų neturi pastogės Europoje.

Europ. Specialistas
Accella Dr. Gabriel, M. D.
Odų, Kraujo, Veherinių Ligų Specialistas
51 Sherbrooke St. East
Montreal
ir 6 v. iki 8 v. v.
Val.: 1 v. iki 3 v. p. p.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: CResent 4334
DR. DORA GORDON
DANTŲ GYDYTOJA
Kalba Lietuviškai
Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.
5136 PARK AVE. — MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4—5 po piet ir sulyg susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7- 8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų